

Tantárgy kódja	SMAK502		
Tantárgy elnevezése	Ellátottjogi képviselő		
Tantárgy oktatójának neve	Kiss Györgyi	Beosztása, tudományos fokozata	külső óraadó
Tantárgy óraszám	nappali tagozaton 30 tanóra/félév levelező tagozaton 12 tanóra/félév		
Tanóra típusa	előadás, labor		
Meghirdetési időszak	ősz félév		
Kreditszám	3 kredit		
A tantárgy célja	A hallgatók ismerjék meg a magyarországi jogvédelmi rendszert, a szociális ellátáshoz fűződő jogokat, az ellátottjogi képviselő feladatait, kompetenciáját, szerepét és jelentőségét a szociális szolgáltatásokat igénybevevők és az ellátórendszer szempontjából. Ismerjék meg a szociális intézmények jogvédelemmel kapcsolatos feladatait, az intézmények adatvédelmi és tájékoztatási kötelezettségét, az érdekképviseleti fórumok működését. Kapjanak képet az ellátotti jogok érvényre jutásának akadályairól. Ismerjék meg a korlátozó intézkedések szociális intézményekben lehetséges módját és formáit, a korlátozó intézkedések alkalmazására vonatkozó szabályokat.		
Szükséges előtanulmányok, feltételezett tudásanyag	Általános jogi ismeretek		
Tantárgyi leírás	<u>I.A jogvédelmi rendszerek bemutatása</u> Alkotmánybíróság Bíróság, ügyészség rendszere Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság KIM Jogsegélynyújtó Szolgálat, Áldozatvédelmi Hatóság Egyenlő Bánásmód Hatósága Betegjogi, ellátottjogi, gyermekjogi jogvédelmi rendszer <u>II.A jogok érvényre jutásának akadályai</u> Öröklött tárgyi és személyi feltételek, szemlélet, jogtudatosság, demokrácia technikák ismeretének problémái (erre vonatkozó kutatások ismertetése) <u>III. Alapjogok, ellátáshoz fűződő jogok, speciális jogok</u> Emberi jogok Állampolgári jogok Ellátáshoz fűződő jogok Speciális jogok (A jogok bemutatása nemzetközi egyezmények, az alaptörvény, a fogyatékos személyek esélyegyenlőségéről szóló törvény és a szociális tv. alapján).		

IV. Ellátottjogi képviselő feladatai

1. A jogvédelmi rendszer kialakulásának bemutatása (BEGYKA, NRSZH, Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi Dokumentációs Központ)
  - Miért volt szükség az ellátottjogi képviselői rendszerre?
  - Milyen jogsérelmekkel foglalkozik az ellátottjogi képviselő?
  - Ki lehet ellátottjogi képviselő? Az ellátottjogi képviselővel szemben támasztott jogszabályi és etikai követelmények.
2. Az ellátottjogi képviselő feladatai, kompetenciái:
  - segítségnyújtás, tájékoztatás,
  - problémamegoldás,
  - panasz megfogalmazás,
  - intézkedések,
  - észrevételek,
  - vizsgálat.
  - Az ellátást igénylő képviseletének lehetőségei és szabályai.
  - Fogadóórák megtartásának kötelezettsége.
  - Részvétel Érdekképviseleti Fórumok ülésén.
3. Jogsérelmek esetén az ellátottjogi képviselő intézkedési lehetőségei:
  - észrevétel az intézmény vezetőjénél a gondozási munkára vonatkozóan,
  - intézkedés kezdeményezése a fenntartónál a jogsértő gyakorlat megszüntetésére,
  - az ellátottak meghatározott körét érintő jogsérelem esetén intézkedést kezdeményez az illetékes hatóságoknál,
  - a korlátozó intézkedések, eljárásának és dokumentációjának vizsgálata, jogsérelem esetén intézkedés kezdeményezése.
4. Az ellátottjogi képviselő dokumentációs kötelezettsége
5. A szolgáltató kötelezettségei
6. Az ellátottjogi képviselő kompetenciájának határai
7. Az ellátottjogi képviselő kapcsolatai

V. Az intézmények tájékoztatási kötelezettsége

VI. Adatvédelem

VII. Panaszjog gyakorlása, érdekképviseleti fórum működése

VIII. Korlátozó intézkedések

1. Szabadságjogok korlátozásának lehetőségei
2. A korlátozó intézkedések kezdeti gyakorlata, a pszichiátriai- és szenvedélybetegekkel, fogyatékosokkal szembeni előítéletek a társadalomban
3. Korlátok és korlátozások
4. A korlátozó intézkedések jogszabályi háttere
5. A korlátozás főbb alapelvei
6. Veszélyeztető és közvetlen veszélyeztető magatartások
7. A korlátozó intézkedések eljárásrendje
8. A korlátozás elrendelése, az orvos feladatai
9. Az intézményvezető feladatai

	<p>10. Tájékoztatási kötelezettség</p> <p>11. Dokumentáció</p> <p>12. Az ellátottjogi képviselői feladatai, tájékoztatási lehetőségei, intézkedési kötelezettségei</p>
Kötelező és ajánlott irodalom	<p><u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Magyarország Alaptörvénye • 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról • 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről • 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások működési feltételeiről • 214/2012. (VII. 30.) Korm. rend. az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi Dokumentációs Központtól Esettanulmányok <p><u>AJÁNLOTT IRODALOM</u></p> <p>Jogvédelmi füzetek sorozat kiadványai (BEGYKA)</p> <p>Ken Kesey: Száll a kakukk fészkére Európa Könyvkiadó Budapest 1983.</p> <p>Bakonyi Péter: Téboly, terápia, stigma Szépirodalmi Könyvkiadó Budapest 1984.</p>
Ismeretek ellenőrzésének módja	<p>kollokvium (ellátottjogi esetek, jogsérelmek és jogorvoslati lehetőségek, az ellátottjogi képviselő intézkedési lehetőségeinek bemutatása)</p>
Tantárgy tárgyi követelményei	<p>tanterem, projektor, számítógép</p>